

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De alabastro vngenti ca. cxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

celo: q̄ nulla erit tibi
Et male queris; Re
gnare enim vultis q̄
non meruistis. Por
testis bibere calices
quem ego bibi; et
sum aut baptismo q̄
ego baptizor; bap
tizari. Dicunt ei: Pos
sumus Calicem passionis
baptisma mortem si
gnat. et dicit ad filium
dine lane intincte. Si
cut ei lana intingit et
accipit alicuius colo
ris dignitatem. sic nos
in morte descendimus corporales et resurgemus spir
rituales Calicem ad fructum cyphus est q̄ calidam sumi
mus portionem. Hieronymus et Theodosius dicit cyphus
esse quem inuenerunt calices. et dixerunt calicem q̄
nunc mutata littera. l. i. a.
dicitur calix. Cassiodorus
supra psalmos dicit Ca
licem dicitur passio. quia cum
mensura bibis. Fidelis
enim deus q̄ non sinit nos
tentari supra id quod
possumus. Est enim ca
lix cyphus cum q̄ mensu
ratur distribuitur potus bibentibus. Et secundum hanc di
stinctionem calicis et baptismi recte subdidit
dominus. Calicem quod de meum bibetis. et tacuit de ba
ptismo. Johannes enim non martyrium; sed passiones
multas circa mortem sustinuit. Alii tamen et calicem
et baptismum per eodem accipiunt. scilicet per martyrium
Et dicitur iohanni ante fuisse martyrem quia ante non
defuit martyrium. et in feruentis olei dolium
missus est. In hunc modum hieronymus dicit de
monachis. Monachi debent habere purita
tem martyrii. siquidem et ipsi martyres sunt. Ad
didit quod Iesus. Sedere autem ad dexteram vel ad
sinistram: non est meum dare vobis. subaudi. tali
bus quales vos estis. quia estis abitis. Al
vobis quasi per vobis. l. q. per inquit mei estis. Non
enim personarum acceptor est deus. vt scilicet personarum
aliquem obseruet sine meritis in dando salutem
eternam. Et cum indignarentur decem de duobus fra
tribus: docuit dominus hos et illos non veteros ad
regnum nisi per humilitatem. et dedit se in exemplum
eis dicens. Filii hominis non venit ministrari sed mi
nistrare. Quia enim homo cecidit per superbiam; p

Callix est cyphus q̄ calis
da sumimus portionem.
Id est potum q̄ calefacit
vt vinum. cernit. me
dones homini q̄ calefa
ciunt corpus humanum.
Cyphus de vas q̄ su
mimus potum: quod cibo
infundit tamen ad molli
ficandum sicut aqua sum
plex. q̄ non nutrit: sed so
liditate tibi per membra
deponit. Hec est propria
differentia inter cyphum
et calicem

Item calices plures sunt
quia terra calidissima est.
q̄ inuenerunt quoddam
genus contra calorem. quod
grece calicos dicitur: et per
mutationem. i. in a. dicitur
enim est calicos.

alliam vltam redire oportet eum in regione sua
Ad quod significandum dominus papa in processio
nibus redit per alliam vltam ab ea per quas
egressus est.

De zacheo et ceco prius illuminato.
Capitulum. CXXIII.

An te qua

ingredere
retur brie
e richo illuminauit cecum vnum. et in
gressus pambulabat hiericho Za
cheus autem princeps publicanorum: quia pusillus
erat ascendit arborem sicomorum vt videret Iesum
transiuntem. Sicomorus ficus fatua dicitur. In fo
liis moro silis. i. alijs similibus ficus. Quia dicitur
sicomorus. sed altitudine persistans. vni et la
tis celsa nuncupatur. dicitur ei Iesus. Zachee de
scende: quia hodie oportet me in domo tua ma
nere. Et descendit et excepit illum gaudens in do
mum suam. Tunc zachee
dimidium bonorum suo
rum dicit pauperibus. di
midium retinuit vt in
de redderet his quos
defraudauerat in qua
druplum: que in duplum
vel quadruplum resti
tuebant secundum legem: sicut
super dicitur est. Et ait se
sus. Hodie huic do
mum salutem facta est: eo quod ipse zachee filius sit
abraham. factus scilicet. non natus. i. non secundum carnem sed secundum fidem

De duobus cecis hierichontinis
Capitulum. CXXV.

Egrediente eo

hiericho secuta est eum turba multa
Pauci enim non audebant ingredi de
rum propter latrones. Et ecce duo cecis sedebant
secundum viam. ex quibus vnus bartimeus erat. i. timotheus
filius. Qui cum clamaret. fili david misere no
strum. et cum increparent vt facerent magis clam
mabant. Stetit Iesus: et illis ad se vocatis re
tigit oculos eorum. et cõfestim viderunt et secu
ti sunt eum.

De alabastro vnguenti. Capitulum. CXXVI

Iesus ergo ante

septem dies pasche venit in bethaniam
sabbato scilicet ante ramos palmarum
dies sexta erat ante pascha. si numeremus ipsum et
diem pasche cum quatuor inepositis: et erat in domo

Euangelica

simonis leprosi Simon fuerat leprosus et a dño sanatus. s; tñ ad huc pñtinu nomē mane bat: sic et ad huc dicitur mattheo publicanus. Vnde iudeos venerunt illum q; venerat ad diē festū. nō ppter iesum tm̄: sed vt lazarus suscitatus videret. Cogitauerunt g; pncipes sacerdotū vt lazarus interficeret. Fecerunt autē ei cenaz et maria ministrabat: et lazarus vn̄ erat discumbentiu. Qui vt ait Augustinus de verbis dñi cōiuiis interrogantibus loca penaz et sedes inferni diligenti narratiōe indicauit. Et ita inferi lōgis sp̄ib; ignorati: tandē inueniuntur p ditorē. Maria g; habebat alabastrum vngenti nardi. i. pyxidē de alabastro plenaz vngenti nardi. Sicut ei dicitur cyphū vini cyphū lactis et h̄mōis sic dicitur. hec habēs alabastrum vngenti. Et est genus marmoris candidi et plucidi varijs colorib; interincti. qd̄ icorrupta seruat vngēta. Hardus autē ē fructus a romatica. crassa radice sed breui nigra et fragili. cypressini odoris: folio perparuo: dēso q; cui cacumina in aristas se spargunt. P̄ gmerarij spicas et folia nardi celebrāt vn̄ ad cōmendationē vngenti ait mare. spicat p̄cio si. Erat em̄ de nardo indica. Alia em̄ genera nardi villa sūt. Joannes qualitatē expressit dicens. Librā vngenti nardi pistici. i. fidelis pisteno em̄ credo: et pistis fides dicitur. nlla sc; adulterina admixtione corrupta. Quidā tamē pisticum dicitur a loco putant. Fre-
git autem vel aperuit maria alabastrum et effudit vngentum super caput iesu. et etia vncit pedes eius: et extersit capillis suis: et domus impleta ē et odore vngenti. Et q; eadē die maria fouit pedes dñi vngento: in memoriā huius rei eo; de sabbato dñs papa dicit multis erogare pauperibus. Hi em̄ pedes dñi sedētis i celo ad huc sūt ambulātes i terra. Cuius largitiōis occupatiōe ea die nō egreditur aliquā ecclesiā cū ceteris diebus q; dragesime stationes faciat ad celebrandā missā. Inde est q; in antiq; gradua

Vel pistici. i. misti dicitur spicis et folijs p̄fectū qd̄ est p̄ciosius vt dicitur beda super marcū. Et forte p̄cis mixtura sonat: et inde p̄cis p̄cidis.

Legit tñ in quibusdam sacramentarijs. statio ad sc̄m̄ petri. Et p̄ dicitur vacas: q; non h; p̄p̄riam antiphonaz ad introitū. s; p̄ridia na reperitur.

libro legitur i rubrica Sabbatū vacat. q; dñs papa elemosinā dat. Et in romano capitulari euāgelioz feria. vij. datur fermētātū p̄sistorio lateranēi. Hec moueat te: si ob altā causam inueneris dictas dñicas vacantes. In dignabatur at iudas scariothes. q̄si de p̄dito vngento cū posset vendi trecētis denarijs et dari egenis. Erat et alij indigne ferētes et dicitur ceteris. vt qd̄ p̄ditio hec vngenti facta ē. Isti q; dicitur p̄p̄t pauperes indignabatur. q; forte p̄bis iude p̄suasū erat. Judas p̄o p̄p̄t lucrū q; fur erat et loculos dñi habēs q; mittebat portabat. nō solū ferebat s; asportabat. Habebat ei vxorē et filios. sic scriptū ē de eo. Flāt filij eius orphani: et vxor eius vidua etc. Vxor ergo et filijs dabat q; furabatur. Et ait illi iesus. Quid molesti estis huic mulieri. Bonū opus opata ē i me: ad sepeliendū me fecit. q. d. Nō ē p̄ditio: s; officium sepulture. Joannes ait. Sine illaz vt in die sepulture mee seruet illud. Mare q̄si exponēs hoc ait. Nō habuit. i. qd̄ potuit hoc fecit. puenit ei vngere corpus meū in sepulturā. subaudi. ponendū. q. d. Sine vt faciat viuō duz pot qd̄ volet facere mortuo: s; nō poterit. Et forte a sp̄sctō l; ne sciens. sic p̄occupauit vncōne sepulture mulier. Tūc dicit iesus opus h; memorandum vbi cūq; p̄dicaretur euāgelium h; et bene dicit euāgelium h;. Nō dñi em̄ scripta erat euāgelia.

De maledictione ficus. et sessione super asellum. Ca. CXVII.

Sine antez facto

in ascendebat iesus hierosolymā et discipuli eius cū eo. Et cū venisset bethphage q; erat vicul; sacerdotū. et i latere montis oliueti. misit duos de discipulis in castellum qd̄ i eos erat. i. hieri; vt adducerēt ei asinā et pullū eius q; erat alligati i buno. Et si quis cōtradiceret: dicerent dñi his opus h;e. Assina hec dicitur fuisse cōis pauperib; q; p̄p̄ria iumēta nō habebat. Cūq; q; in ea opar; fuerat parbulū dabat ei et pullo q; pariter ad opa communia nutriebant. Nondū em̄ q; q; ascenderat eā et ob eius p̄mune obsequiū qd̄ eā dicitur subiugale putat. q̄si oim dñio expositā. S; grecū nomē est subiugalis. Assina em̄ latine: grece dicitur subiugalis. Et vtrūq; nomē ob eandem causam institutum est. Hoc em̄ iumētū primū insedit hō et a sedēdo asinū latin; dicitur. et grece subiugale. Hi autē duo missi fuisse